

Vård- och omsorgskontoret

Medicinskt ansvarig sjuksköterska
Charlotte Karlsson
VON 2019-05-02, § 34, Dnr VON 2019/16

Reviderad riktlinje för när läkare, sjuksköterska, fysioterapeut och arbetsterapeut ska kontaktas

Hänsyn ska alltid tas till vårdtagarens självbestämmande och integritet. Vårdtagaren ska alltid, om det är möjligt, tillfrågas och ge sitt medgivande innan närstående, läkare eller annan vårdgivare kontaktas. En hälso- och sjukvårdsåtgärd får inte ges utan vårdtagarens samtycke.

Enhetschef och legitimerad personal har ett gemensamt ansvar för att aktuella telefonnummer är tillgängliga och kända av berörd personal.

Legitimerad personal omfattar sjuksköterskor, arbetsterapeuter och sjukgymnaster. Rehabpersonal omfattar fysioterapeuter och arbetsterapeuter

Omvårdnadspersonalens uppdrag

Kontakta sjuksköterska

När vårdtagarens tillstånd har försämrats eller förändrats är grundregeln att omvårdnadspersonalen ska kontakta sjuksköterska som sedan bedömer om läkare behöver tillkallas.

Ett undantag är om vårdtagaren snabbt har försämrats allvarligt och tillståndet bedöms som livshotande, då ska omvårdnadspersonalen först kalla på ambulans genom att ringa 112 till SOS alarm och sedan kontakta sjuksköterska.

När vårdtagaren har hemsjukvård eller vistas inom kommunens dagverksamhet ska omvårdnadspersonalen:

1. Kontakta kommunens omvårdnadsansvariga sjuksköterska (OAS) för rådgivning, bedömning och ev. hembesök.
2. Kontakta tjänstgörande sjuksköterska när OAS inte är i tjänst och omvårdnadspersonalen bedömer att nya eller ändrade åtgärder inte kan vänta till dess OAS är tillbaka.
3. Kontakta kommunens sjuksköterska så snart som möjligt efter att de har tillkallat ambulans.

När vårdtagaren inte har hemsjukvård ska omvårdnadspersonalen:

1. Kontakta distriktssköterska på Trosa Vårdcentral under dagtid för rådgivning, bedömning eller för att boka besök till sjuksköterska eller läkare.
2. På kvällstid, helg och natt kontakta Vårdguiden på telefonnummer 1177 för rådgivning och hänvisning om vart man ska vända sig.
3. Informera sjuksköterska på Trosa vårdcentral så snart det är möjligt efter att de har tillkallat ambulans.

Kommunens sjuksköterska kan kontaktas för att ge råd och stöd.

Kontakta fysioterapeut och arbetsterapeut

När vårdtagarens tillstånd har försämrats eller förändrats så att han/hon har fått svårare att förflytta sig eller att klara dagliga aktiviteter ska omvårdnadspersonalen kontakta rehabpersonalen (fysioterapeut och arbetsterapeut) för rådgivning, bedömning och ev. hembesök.

Om ärendet gäller åtgärder som inte ska utföras i hemmet hänvisar arbetsterapeut/fysioterapeut vårdtagaren till rehabilitering på vårdcentralen.

Sjuksköterskas uppdrag

Omvårdnadspersonalen ska kontakta sjuksköterska om vårdtagarens tillstånd förändras eller försämras.

Sjuksköterska ska ta ställning till;

- om uppdraget behöver hanteras akut eller om det kan vänta så att omvårdnadsansvarig sjuksköterska kan ta uppdraget,
- om ett hembesök är motiverat för att kunna bedöma behovet av åtgärder,
- om läkare bör kontaktas,
- om anhörig/närstående bör kontaktas,
- om ambulans ska larmas.

Samtliga sjuksköterskor i Trosa kommun är skyldiga att vidta åtgärder som inte kan vänta, när de kontaktas av omvårdnadspersonalen.

När patienten är inskriven i hemsjukvård

Omvårdnadsansvarig sjuksköterska (OAS) ska kontaktas i första hand. Om OAS inte är tillgänglig ska tjänstgörande sjuksköterska bedöma om nya eller ändrade åtgärder inte kan vänta

När vårdtagaren inte är inskriven i hemsjukvård

Enstaka hembesök

Vårdguiden 1177, ambulansen, sjukhus och vårdcentral kan kontakta kommunens sjuksköterska för att utföra ett enstaka uppdrag hos en person som inte är inskriven i hemsjukvården. Sjuksköterskan får då nödvändig medicinsk information och utför uppdraget enligt önskemål samt återrapporterar till ansvarig läkare/uppdragsgivare. Sjuksköterskan ska vid hembesöket bedöma hälsotillståndet, ge stöd till den berörda personen, närstående och omvårdnadspersonal och om ambulans har tillkallats ev. utföra vissa sjukvårdsuppgifter under väntetiden.

Omvårdnadspersonal och vårdcentral kan kontakta sjuksköterska om de önskar att hon/han ska göra ett enstaka hembesök för att bedöma om vårdtagaren/brukaren är i behov av hemsjukvård eller inte.

Enstaka hembesök kan göras för att utföra sjukvårdsinsatser vid ett fåtal tillfällen, utan att personen skrivs in i hemsjukvården.

I de fall omvårdnadspersonalen kontaktar sjuksköterska och denna bedömer att personens tillstånd inte är akut, ska sjuksköterskan hänvisa till distriktssköterska vid vårdcentralen. På jourtid ska kommunens sjuksköterska ge råd och stöd till omvårdnadspersonalen och hänvisa dem vidare till Vårdguiden eller annan instans.

Fysioterapeut och arbetsterapeuts uppdrag

Arbetsterapeut bedömer aktivitetsbegränsning, behov av bostadsanpassning och hjälpmedel. Fysioterapeut bedömer funktionsnedsättning, förflyttning, gångförmåga och behov av hjälpmedel.

När vårdtagaren är inskriven i hemsjukvård ska om möjligt patientansvarig rehabpersonal åta sig uppdraget. Samtidig rehabpersonal i Trosa kommun är skyldiga att vidta åtgärder inom sitt yrkesansvar som inte kan vänta, när de kontaktas av omvårdnadspersonalen.

Rehabpersonalen ska ta ställning till;

- om hembesök är motiverat, för att bedöma åtgärder som gäller hemmiljön,
- om ärendet behöver hanteras akut eller om ansvarig arbetsterapeut/fysioterapeut kan ta uppdraget,
- vem som ska ta uppdraget,
- om det gäller enstaka hembesök
- om det finns behov av återkommande hembesök ska personen skrivas in i hemsjukvården om han/hon inte redan är inskriven,
- om läkare eller annan vårdgivare bör kontaktas,
- om närstående bör kontaktas.

Kontakta läkare

Konsultera läkare

Vårdtagaren ska tillfrågas om han/hon ger sitt medgivande till att läkare kontaktas. Vårdtagaren ska, om det inte är uppenbart obehövt, snarast få en medicinsk bedömning av sitt hälsotillstånd. En läkarbedömning ska ges i rimlig tid och legitimerad personal kan bedöma hur snart ett besök behöver bokas.

Vårdcentralernas läkare ska kontaktas för telefonrådgivning, ordinationer och för bokning av planerade eller akuta hembesök. Planerade hembesök innebär att besöket kan göras efter mer än ett dygn.

Vid en oväntad och kraftig försämring av allmäntillståndet ska sjuksköterska konsultera läkare innan vårdtagaren skickas till sjukhus, förutsatt att det är patientsäkert med en sådan fördröjning.

Vid en försämring som inte kräver akuta åtgärder ska sjuksköterska konsultera läkare om vårdtagarens allmäntillstånd försämrats, när försämringen inte är ringa och när en återhämtning till normaltillståndet dröjer.

Läkarkonsultation vardagar på kontorstid

Vid mindre brådskande tillstånd konsulteras läkare vid nästa inbokade läkarkonsultation/rond. Om läkare behöver konsulteras tidigare ska sjuksköterska kontakta patientansvarig läkare på vårdcentralen per telefon, alternativt konsultera jourläkare.

Läkarkonsultation på jourtid

Om läkarkonsultation inte kan dröja till nästkommande vardag ska tjänstgörande sjuksköterska konsultera primärvårdsjouren i Sörmland via Nyköpings lasarettets växel

Hembesök av läkare

Hembesök är önskvärt till äldre, sköra vårdtagare för att minska den påfrestning ett akutbesök till sjukhus medför och för att minska belastningen på akutmottagningen.

Akuta hembesök

Läkare ska alltid göra akuta hembesök för att konstatera oväntade dödsfall och för att skriva vårdintyg.

Akuta hembesök ska om möjligt göras vid oväntad försämring som inträffat under det senaste dygnet. Försämringen ska inte vara livshotande men läkarbedömningen ska inte kunna vänta till närmaste vardag.

Planerade hembesök

Planerade hembesök innebär att besöket kan göras efter mer än ett dygn. Hembesöket ersätter besök på vårdcentral eller sjukhus och görs när vårdtagaren inte kan ta sig till sjukvårdsinrättning utan betydande svårigheter.

Riktlinjen har tagits fram med stöd av nedanstående lagar i Svensk författningssamling (SFS)

Hälso- och sjukvårdslag (SFS 2017:30)

Socialtjänstlagen (SFS 2001:453)

Patientsäkerhetslag (SFS 2010:659)

Patientlag (SFS 2014:821), träder ikraft 2015-01-01